

ZALM 146.

13. Nebo on utvrzuje závory bran tvých, požeňnání udílí synům tvým v prostředí tebe.
 14. On působí v končinách tvých pokoj, a běží s pšeničnou nasycuje tě.
 15. On když vysílá na zemi rozkaz svůj, velmi rychle k * vykoná náří bží slovo jeho.
 16. Onť dává snih jako vlnu, jímž jako popelem posypá.
 17. Hází ledem svým jako skvama; před zimou jeho kdo ostojí?
 18. Vyslaj se slovo své, rozpuští je; hned jakž povane větrem svým, anť tekou vody.
 19. Zvěstuje * slovo své jákobyví, ustanovení svá a soudy své Izraelovi.
 20. Neučinilť tak * žádnému národu, a protož soudů jeho nepoznali. Halelujah.
 *v M.4,7.

ZALM 148.

Prorok všeho stvoření napomíná k oslavování Boha, 13. proto že jest důstojný, a k lidu svému velmi dobrotivý.
 1. Halelujah.
 Chvalte Hospodina, stvoření nebeská, chvaltež ho na výsostech.
 2. Chvalte jej * všickni andělé jeho, chvalte jej všickni zástupové jeho.
 3. Chvalte jej slunce i měsíc, chvalte jej všechny jasné hvězdy.
 4. Chvalte jej nebesa nebes, i vody, kteréž jsou nad nebem tímto.
 5. Chvalte jméno Hospodinovo všechny věci, * kteréž, jakž on řekl, pojednou stvořeny jsou.
 6. A utvrdil je na věčné věky, uložil cíle, z nichž by nevykročovaly.
 7. Chvalte Hospodina tvorové zeměti, veřvýbové a všechny pastí, Oheň a krupobítí, smih i pára, vítr bouřlivý, vykonávající rozkaz jeho.
 9. I. hory a všickni pahrbkové stromové, ovoce nesoucí, i všickni cedrové,
 10. Zvěť divoká i všeliká hováda, zeměplazové i ptactvo létavé,
 11. Králové zeměti i všickni národové, knižata i všickni soudcové země,
 12. Mládenci, * též i panny, starci s dítkami,
 13. Chvalte jméno Hospodinovo; nebo vyvýšeno jest jméno jeho

ZALM 147.

Prorok vzbuzuje církev k chválení Boha 2, z vyvýšení i jiných dobrot, kteréž jí i jiným tvrdím činí.
 1. Chvalte Hospodina; nebo dobré jest zpívatí žalmy Bohu našemu, nebo rozkošné jest, a ozdoba jest chvála.
 2. Stavitel Jeruzaléma Hospodin, rozptýlený lid Izraelský shromáždě, *
 3. Kterýž uzdravuje skroušené srdcem, a uzavuje bolesti jejich.
 4. Kterýž sčítá počet hvězd, a každé z nich ze jména povolává.
 5. Velikýť jest Pán * náš, a nesmírný v síle; rozumnosti jeho není počtu.
 6. Pozdvihuje pokorných Hospodin, ať bezbožné snižuje až k zemi.
 7. Zpívejte * Hospodinu s dikčíněním, zpívejte žalmy Bohu našemu na citare, *
 8. Kterýž zastírá * nebesa hustými oblaky, nástrojuje zemi dešť, a vyvodí trávu na horách.
 9. Kterýž * dává hovadům potravu jejich, i mladým krkavcům, o kteříž volají k němu.
 10. Nemáť v síle koně zaliběni, aniž se kochá v lejtkách muže udatného.
 11. Líbost má * Hospodin v těch, kteříž se ho bojí, a kteříž doufají v milosrdenství jeho.
 12. Chval Jeruzaléma, Hospodina, chval Boha svého, Sioně.

ZALM 149.

Prorok napomíná církev, aby všelijak ochotně Boha chválila pro svatost, vědomoucnost i důstojnost jeho.
 1. Halelujah.
 Chvalte Boha silného pro svatost jeho, chvalte jej pro rozšíření síly jeho.
 2. Chvalte jej ze všelijaké důstojnosti jeho *
 3. Chvalte jej * zvukem trouby, chvalte jej na loutnu a citaru.
 4. Chvalte jej * na buben a píšťalu, chvalte jej na husle a varhany.
 5. Chvalte jej na cymbály hlasité, chvalte jej na cymbaly zvučné.
 6. Všeliký * duch chval Hospodina. Halelujah.

ZALM 149.

Prorok napomíná církev, aby všelijak ochotně Boha chválila pro svatost, vědomoucnost i důstojnost jeho.
 1. Halelujah.
 Chvalte Boha silného pro svatost jeho, chvalte jej pro rozšíření síly jeho.
 2. Vesel se * Izrael v tom, kterýž ho učinil, o synové Sionští písej- te v králi svém.
 3. Chvalte jméno jeho na píšťalu, na buben a na citaru prozpěvujte jemu.
 4. Nebo * zalibilo se Hospodinu v lidu jeho; onť ozdobyje o pokorné spasením.
 5. Písesti budou svých slávě, a zpívati v pokojích svých.
 6. Oslavován Boha silného bude ve rtech jejich, a * meč na obě straně ostrý v rukou jejich.

ZALM 150.

Prorok napomíná církev, aby všelijak ochotně Boha chválila pro svatost, vědomoucnost i důstojnost jeho.
 1. Halelujah.
 Chvalte Boha silného pro svatost jeho, chvalte jej pro rozšíření síly jeho.
 2. Chvalte jej ze všelijaké důstojnosti jeho *
 3. Chvalte jej * zvukem trouby, chvalte jej na loutnu a citaru.
 4. Chvalte jej * na buben a píšťalu, chvalte jej na husle a varhany.
 5. Chvalte jej na cymbály hlasité, chvalte jej na cymbaly zvučné.
 6. Všeliký * duch chval Hospodina. Halelujah.

ZALM 150.

Prorok napomíná církev, aby všelijak ochotně Boha chválila pro svatost, vědomoucnost i důstojnost jeho.
 1. Halelujah.
 Chvalte Boha silného pro svatost jeho, chvalte jej pro rozšíření síly jeho.
 2. Chvalte jej ze všelijaké důstojnosti jeho *
 3. Chvalte jej * zvukem trouby, chvalte jej na loutnu a citaru.
 4. Chvalte jej * na buben a píšťalu, chvalte jej na husle a varhany.
 5. Chvalte jej na cymbály hlasité, chvalte jej na cymbaly zvučné.
 6. Všeliký * duch chval Hospodina. Halelujah.

KNIIHA PŘÍSLOVÍ.

KAPITOLA 1.

Salomoun užitečnost knihy této ukázav, 7. odkud pravé moudrosti dosaženo bý- vá, i proč jí mnozí nedocházejí, učí; 8. mladým starších posloucheť veť; 10. s moudrosti jim tovaryšití bráti. 20. Zatím moudrost sama k sobě hloupé záve, a nepostulným hřezi.
 Příslaví * Salomouna syna Davida, krále Izraelského, *
 2. Ku poznání moudrosti a cvičení, k vyrozumívání řečem rozumnosti,
 3. K dosažení cvičení v opatrnosti, spravedlnosti, soudu a toho, což pravého * jest,
 4. Aby dána byla hloupým důmyslnost, mládečnicku umění a prozřetelnost.
 5. Když posloucheati bude moudrý, přibude mu umění, a rozumny bude vtipnější,
 6. K srozumění podobství, a

vymluvnosti řeči moudrých a pohádkám jejich.
 7. Bázeň * Hospodinova jest počátek umění, moudrosti a cvičení, moudrosti a cvičení.
 8. Poslouchej, * synu můj, cvičení otce svého, a neopouštěj ná- učení matky své.
 9. Neboť to přidá přilepnosti hlavě tvé, a bude zlatým řetězem hrdu tvému.
 10. Synu můj, * jestliže by tě naučovali brátníci, nepřivolej.
 11. Jestliže by řekl: Poď s námi, ukádey * číme kvi, skryjeme se proti nevinnému bez ostýchání se.
 12. Sehitime je jako hrob za ži- va, a v cele jako ty, jenž stupují do jámy.
 13. Všelijakého drabého zboží dosáhne, naplníme domy své loupeží;

KAPITOLA 2.

Vzazuje k hledání moudrosti 5. před- ložením užtku toho, totiž dáni od Bo- ha dobrých věcí, 13. a zproštění zlyén.

Synu můj, přijmeš-li slova má, a přikázání má schováš-li u sebe, nastavíš-li moudrosti ucha svého, a nakloníš-li srdce svého k opatrnosti;

3. Ovšem, jestliže na rozumosti zavolaš, a na opatrnosti zvoláš-li; ra, a jako pokladu plně vyhledávi jí;

5. Tehdy porozumíš bázi Hospodinové, a známosti Boží nabudeš;

6. Nebo Hospodin dává moudrost, z ust jeho umění a opatrnost;

7. Chová upřímným dlouhově- stnostmi,

8. Ostrínaje stezek soudu; on cesty svatých svých ostríná.

9. Tehdy porozumíš spravedl- nosti a soudu, a upřímnosti i vše- liké cestě dobré,

10. Když vejde moudrost v srdce tvé, a umění duši tvé se zalíbí.

11. Prozřetelnost ostrínáti bude tebe, a opatrnost zachová tě,

a od lidí mluvících věci převrá- cené,

13. Kterž opouští stezky pří- mě, aby chodil po cestách tma- vých,

14. Kterž se veselí ze zlého či- nění, plésají v převrácnostech nejhorších,

15. Jejichž stezky křivolaké jsou, anobrž zmotaní jsou na cestách svých;

16. Vysvobozuje tě i od žen postranní, od cizí, kteráž o ředmi svými lahodi,

17. Kteráž opouští vůdce mila- dlosti své, a na smlouvu Boha své- ho se zapomíná;

18. K smrti se zajisté nachy- luje dum její, a k murtým stezky návracují se zase, a níž trefují na cestu života,

19. Kteržkoli vcházeti k ní, ne- cestu života,

20. Abyš chodil po cestě dobrých, a stezek spravedlivých abys ostrínal.

21. Nebo upřímní bydliti budou v zemi, a pobožní zůstanou v ní;

22. Bezbožní pak z země vyřali budou, a přestupníci vykořeneí budou z ní.

KAPITOLA 3.

Napomíná ku poslušnosti 5, víře, 7. Boží báni a sebe zapírání 13. Moudrost chváti pro užtky její, 27. a předkládaje Boží soudy, od zlého odvozí.

Synu můj, na učení mé nezapo- minej, ale přikázání můj nechaf

2. Dlouhosti se zajisté dnů, i let ži- vota i pokoje přídáti tobě.

3. Milosrdenství a pravda nechť neopouští tě, přiváž je k hrdlu svému, napíš je na tabuli srdce svého,

4. A nalezněš milost a správek výborný před Bohem i lidmi.

5. Doufej * v Hospodina celým srdcem svým, na orozumost pak svou nepoléhej.

6. Na všech * cestách svých sna- žuj se jej poznávati, a onť spra- vovati bude stezky tvé.

7. Nebývej moudrý sám u sebe; zlého, a odstup od zlého.

8. Toť bude zdraví životu tvému, a rozvážení * kostem tvým.

9. Cti * Hospodina z slatku své- ho, a z nejpřednějších věcí všech úrod svých,

10. A naplněny budou * stodoly tvé hojností, a přesové tvoji mstem oplývati budou.

11. Kázně * Hospodinovy, synu můj, nezamítej, aniž sobě oškliv domlouvání jeho.

12. Nebo * kotoň miluje Hospo- din, tresce, a to jako otec syna, ježž libuje.

13. Blahoslavený * člověk nalé- zájci opatrnost,

14. Lepší * jest zajisté těžeti jí, nežli těžeti stříbrem, anobř nad výborné zlato užitek její.

15. Dražší jest než * drahé ka- mení, a všechny nejzákladnější věci tvé ne rovnají se jí.

16. Dlouhosti dnů v pravici její, a v levici její bohatství a sláva,

17. Cesty její cesty utěšené, a všechny stezky její pokojné.

18. Strmem * života jest těm, kteržž jí dosahují, a kteržž jí ma- jí, blahoslavení jsou.

19. Hospodin moudrosti založí zemi, utvrdí nebesa opatrnosti.

20. Uměním jeho pokropí prostř- hnutí se, a oblakové vydávají rosu.

21. Synů můj, nechť neodcházejí včelí od očí tvých, ostrínají zdra- věho naučení a prozřetelnosti.

22. I budeť to životem duši tvé, a ozdobou * hrdlu tvému.

23. Tehdy choditi budeš bezpeč- ně cestou svou, a v nohu svou ne- urazíš se.

24. Když * lehneš, nebudeš se strašiti, ale odpocívati budeš, a bude libý sen tvůj.

25. Nelekneš se strachu náhleho, ani zpuštění bezbožníků, když při- jde.

26. Nebo Hospodin bude * dou- fání tvé, a ostrínati bude nohy tvé, abys nebyl lapan.

27. Nezadržuj dobrodímí poře- bujícím, když s to býtí můžeš.

28. Některej bližnímu svému: Ode- jdí, potom navrát se, a zitrať dám, máje to u sebe.

29. Neukládej proti bližnímu své- mu zlého, kterýž s tebou dověrné bydlí.

30. Nevrať se s člověkem bez při- činy, jestližeš neucínil zlého.

31. Nechtěj * záviděti muží dračí, aniž zvoluj kteréž cesty jeho.

32. Nebo * ohavností jest Hospo- dinu převrácenec, ale s upřímnými tajemství jeho.

33. Zlořecení * Hospodinovo jest v domě bezbožníka, ale přibývku spra- vedlivých žehná.

34. Poněvadž posměvačům on, se posmívá, pokorným pak dává mí- lost.

35. Slávu moudří dědičné obdrží, ale blázný hubí pohanění.

KAPITOLA 4.

Sal moun zprvu předloženo učení při- kladem svým potvrzuje, 8. a napomenuv k moudrosti, 14. od obecnosti a bes- božnými ve zlém odvozuje.

Poslouchejte, synové, učení otco- va, a pozorujte, abyste poznali rozumnosti.

2. Nebo naučení dobré dávám vám, neopouštějtež zákona mého,

3. Když jsem byl syn u otce svého mladický, a jediný při matce své,

4. On vyučoval mne * a říkal mi: Ať se chopí výmluvnosti svých srdce tvé, ostrínějí přikázání mých, a živ budeš.

5. Nabuď moudrosti, nabuď roz- umnosti; * nezapomínej, ani se uchyluj od řečí út mých.

6. Neopouštěj jí, a bude tě o- strínati; miluj * jí, a zachová tě.

7. Předné moudrosti, moudrosti

nabývej, a za všechno jmění své zjednej rozumnost.

8. Vyvyšuj ji, a zvýšit tě; * podobně, když ji přijmeš. *1Sam.2.30.
9. Přidá * hlavě tvé příjemnosti, korunu krásnou obdaru tě. *k.1.9.
10. Slyš, synu můj, a přijmi řeči mé, a tak rozmnoží se léta života tvého.

11. Cestě moudrosti učím tě, vedu tě * stezkami přímými. *2.27.11.
12. Když chodití budeš, nebude ssouzen krok tvůj, a poběhneš-li, neustrčíš se.

13. Chopiz se učení, nepouštěj ostříhej ho, nebo ono jest život tvůj.
14. Na * stezku bezbožných nevházej, a nekráť cestou zlostníků.

15. Opusť * ji, nechod po ní, uchyl se od ní, a pomni ji. *11.Rim.2.19.
16. Neboť nespí, leč zlost provedou; anobř zahaněn byvá sen jejich, dokudž pádu nepřivodí.
17. Proto že jedl chléb bezbožnosti, a víno loupeží pije.
18. Ale stezka spravedlivých jako světlo * jasné, kteréž roznáhá se, a svítí až do pravého dne.

19. Cesta pak bezbožných jako mrákota; nevědí, na čem se ustříci mohou.
20. Synu můj, slov mých pozoruj, k řečem mým naklon ucha svého.
21. Nechat neodcházej od očí tvých, ostříhej jich u prostřed srdce svého.
22. Nebo životem jsou těm, kteříž je nalézají, i všemu tělu jejich * lékařství.
23. Předě všlím, čehož se stříci sluší, ostříhej srdce svého, nebo z něho pochází život.
24. Odlož od sebe převrácenost úst, a zlost * rtů vzdal od sebe.

25. Oči tvé ať k dobrým věcem předí, a víčka tvá ať přímě hledí před tebou.
26. Zvaž stezku noh svých, a všechny cesty tvé ať jsou spraveny.
27. Nechyluj se na pravo ani na levo, odvrát nohu svou od zlého.

KAPITOLA 5.

Odvedí od smilování a ekzoložství, 15. a naproti tomu vede k rozřádnému svých věcí užívání.

Synu můj, pozoruj * moudrosti mé, k opatrnosti mé o naklon ucha svého.

*k.4.20. 2. 2. 4. 5. 11.

KAPITOLA 6.

Šalomoun vyzáhá od rukojemství, 6. lenosti, 12. jímž škozene. 20. Potom na pomenav dítek ku poslušnosti rodičů, opět vyzáhá od ekzoložství.

Synu můj, slihl-liš * za přítele svého, podal-liš cizím ruky své, zapleten jsi slovy úst svých, jat jsi řeči mi úst svých.

3. Učiniž tedy toto, synu můj, a vyproš se, poněvadž se dostal v ruku přítele svého. Jdi, pokoj se, a probud přítele svého.
4. Nedej usnouti očím svým, a držimati víčkám svým.
5. Vydiž se jako srna z ruky, a jako pták z ruky číbežníka.

6. Jdi * k mravenci, lenochu, shtědění cesty jeho, a nabud moudrosti.
7. Kterých nemaje, vůdce, ani správce, ani pána,
8. Připravuje v létě pokrm svůj, shromáždí ve žni potravu svou.
9. Dokudž lenochu ležeti budeš? Skoro-liž vstaneš ze sna svého?
10. Malčko pospíš, malčko zřídíš, malčko složíš ruce, abys poležel, v tom přijde jako pocesný chudoba tvá, a nouze tvá jako muž zbrojný.

11. V tom přijde jako pocesný muž zbrojný.
12. Člověk neslechotný, muž nepravý chodí v převrácenosti úst.
13. Mhourná očima svýma, mluví nohama svýma, ukazuje prsty svými.
14. Převrácenost všeliká jest v srdci jeho, smýšlí zlé všelikého času, sváry rozsváá.
15. A protož v náhle přijde bída jeho, rychle setřím bude, a nebud def uličení.
16. Těchto * šesti nenávidí Hospodin, a sedmá obavnosti jest duši jeho:
17. Oči vysokých, jazyka živého, a rukou vylévajících krev nevinnou,
18. Srdece, kteréž ukládá myšleni nepravá, noh kvapných běžeti ke zlému,
19. Svědka * živého, mluvícího lež, a toho, jenž o rozsiva ruznice mezi bratřími.
20. Ostříhej * synu můj, příkazani otce svého, a neopouštěj naučení matky své.
21. Přivazuj je k srdci svému ustavičně, a k hrdlu svému je připne.

22. Kamžkoli půjdeš, ono tě zprovodí, když spáti budeš, bude tě ostříhati, a když pročitíš, bude * s tebou rozmlouvatí.
23. (Nebo příkazani jest svíce, a naučení světlo, a cesta života jsou domlouvání vyučující.)
24. Aby tě ostříhalo od ženy zlé, od ulisnosti jazyka ženy cizí.
25. Nežadej * krásy její v srdci svém, a nechť tě nejímá víčky svými.
26. Nebo * přičinou ženy cizolozné zchudl bys až do kusu chleba, anobř žena cizolozná drahou duši ulovuje.
27. Může-liž kdo skryti oheň v klně svém, aby roucho jeho se nepropálilo?
28. Může-liž kdo choditi po uhlí řetavém, aby nohy jeho se neopálily?
29. Tak kdož vcházi k ženě bližního svého, nebudeť bez viny, kdož by se jí koli dotkl.
30. Neuvozuj potupy na zloděje, jestliže by ukradl, aby nasýtil život svůj, když lačni.
31. Ať * postížen jsa, navracuje to sedmkrátobně vším statkem domu svého nahraňuje: *11.M.2.14.

32. Ale cizoložiti s ženou blázen jest; kdož hubí duši svou, tent to činí.
33. Trápení a lehkosti dochází, a utrška jeho nebyvá shlazena.
34. Nebo zurivý jest hněv muže, a neodpouští v den pomsty.
35. Neohlídá se na žádnou záplatu, aniž přijímá, by i množství darů dával.

KAPITOLA 7.

Šalomoun napominá ku poslušnosti příkazani svých, 5. a opět vyzáhá od ekzoložství, předkládáje, kterak ekzolož-nice mladé lidi avozují.

Synu můj, ostříhej řeči svých, a příkazani má schovej u sebe.
2. Ostříhej příkazani svých, a živ budeš, a naučení mého jako zřetelnice očí svých.
3. Přivaz je * na prsty své, napíš je na tabuli o srdce svého.
4. Rci moudrosti: Sestra má jsi ty, a rozumnost přítelkyni jmennu.
5. Aby tě * ostříhalo od ženy cizí, od postrani, jenž řeči svých lahodí.
6. Nebo z okna domu svého okněkem vyhlédáje.

*k.6.21. 0k.3.3.
*k.19.6.9. 0v.14.
*k.1.8.
*k.2.16. 0.24.
*k.2.16. 0.24.

7. Viděl jsem mezi hloupými, spatřil jsem mezi mládeží mláden-
ce bláznivé,
8. Kterýž šel po ulici vedle úhlu
jejího, a cestou k domu jejímu
kráčel,
9. V soumrak, u večer dne, ve
tmách nočních a v mrákotě. *k.4.19.
10. A aj, žena potkala ho v ozdo-
bě největší a chytřelo srdce.
11. Stěbetná a opovážlivá, v do-
mě jejím * nezůstávají nohy její.
12. Jednak vně, jednak na ulici
u každého úhlu uklady činici.
13. I chopila jej, a políbila ho, a
opovrhši stud, řekla jemu:
14. Oběti * pokojně jsou u mne,
dnes splnila jsem slib svůj.
15. Protož vyšla jsem vstíc tobě,
abych pilně hledala tvář tvé, i
nalezla jsem tě.
16. Koberci jsem obestřela lůž-
e své, s řezbami a prostěradly E-
gyptskými.
17. Vykádila jsem pokojík svůj
mirrou a aloe a skořici.
18. Pod, opojíme se milostí až
do jitra, obveselíme se v milosti.
19. Nebo není muž doma, odšel
na * cestu dalekou. *Luk.19.12.
20. Pytlík peněz vzal s sebou, u-
jistý den vrátí se do domu svého.
21. I naktionila ho mnohými řeč-
mi svými, a lahodnosti rtů svých
přinutila jej.
22. Sel za ni hned, jako vůl k za-
bití chodívá, a jako blázen v pou-
ta, jimiž by trestán byl.
23. Dokudž nepronikla střela jater
jeho, pospíchal jako pták k osídlu,
nevěda, že on bezživoti jeho jest.
24. Protož nyní, synové, slyšte
mne, a pozorujte řeči úst mých.
25. Neuchyli se k cestám jejím
srdce tvé, aniž se toulte po stez-
kách jejích.
26. Nebo mnohé zranivší, pora-
zila, a silní všickni zmordováni
jsou od ní.
27. Cesty * nekečné dům její, ve-
doucí do skryší smrti. *k.2.16; 5.5.

KAPITOLA 8.

Moudrost věčná, Syn Boží, napomíná k
přijímání učení svého, kteréž zjevně
skrze své služebníky předkládá. 22. Za-
tím k znalosti 93. i posloučení sebe
pomoc a službu lidem čini.

Zdaliž moudrost nevolá, a roz-
umnost nevydává hlasu svého?
2. Na vrchu vysokých míst, u
* cesty, na rozcestí stojí, *k.7.8.12.

3. U bran, kudy se chodí do mäs-
ta, a kudy se chodí dveřmi, volá,
řkuci:
4. Na vásť, ó muži, volám, a hlas
můj jest k synům lidským.
5. Poučte se hloupí opatrnosti, a
blázní srozumíte srdcem.
6. Poslouchejtež, nebo znamenité
věci mluvíti budu, a otevření rtů
mých pouhou pravdu.
7. Jistě žeť pravdu zvěstují ústa
má, a ohavnosti * jest rtům mým
bezbožnost.
8. Spravedlivé jsou všechny řeči
úst mých, není v nich * nic křivého
ani převráceného. *1z.59.1; Petr.2.22.
9. Všecky pravé jsou rozumějíci,
mu, a přímé těm, kteříž nalézají
umění.
10. Přijmětež * cvičení mé raději
než stříbro, a umění raději než
zlato nejvýbornější. *k.3.14; 16.16.
11. Nebo * lepší jest moudrost
než drahé kamení, tak že jakékoli
věci žádostive vrovnoti se jí ne-
mohou. *k.3.16.
12. Já moudrost bydlím s opa-
trností, a umění raději než
nosti přitommé mám.
13. Bázet * Hospodinova jest v ne-
navisti míti zlé; pýchy a vysoko-
myslnosti, i cesty zlé a úst převrá-
cených nenávidím. *k.14.2.16; 16.6.
14. Má jest rada i šťastný pro-
spěch, jáť jsem rozumnost, a má
jest síla.
15. Skrze mne králové kralují, a
knížata ustanovují věci spravedli-
vé.
16. Skrze mne knížata panují,
páni i všickni soudcové zemští,
17. Já * milující mne milují, a
kteříž mne pilně hledají, nalézají
mne. *Jan.14.21.22.
18. Bohatství a sláva při mně
jest, zboží trvanlivé i spravedli-
nost.
19. Lepší jest ovoce mé než * nej-
lepší zlato i než ryzní, a užitek
můj než stříbro vyborné. *k.3.14.
20. Stezkou spravedlnosti vodím,
prostředkem stezek soudů,
21. Abych těm, kteříž mne milu-
jí, přídělila zboží věčné, a pokla-
dy jejich naplnila.
22. Hospodin * měl mne při po-
čátku cesty své, před skutky svý-
mi, přede všemi časy. *Jan.1.1.
23. Před věky ustanovena jsem,
před počátkem, prvé než byla
země.
24. Když ještě nebylo propasti,
zplazena jsem, když ještě nebylo
studnic oplývajících vodami.

- tě nevzal v nenávisť; přimlouvěj
moudrému, a bude tě milovaut.
9. Učin to moudrému, a bude
moudřejší; pouč spravedlivého, a
bude umělejší.
10. Hospodin * moudrosti jest bá-
zen Hospodinova, a umění sva-
tých rozumost. *k.1.7; Z.11.10.
11. Nebo skrze mne rozmnoží se
dnové tvoji, a přidánoť bude let
životu.
12. Budeš-li moudrý, sobě moudrý
budeš; pakli posméváč, sám vytrpíš.
13. Zena bláznivá * štebetná, ne-
myslná, a nic neumí. *k.7.11.
14. A sedí u dveří domu svého
na stolici, na místech vysokých v
městě,
15. Aby volala jdoucích cestou,
kteříž přímo jdou stezkami svý-
mi, řkuci:
16. Kdo jest hloupý, uchyl se
sem. A bláznivému říká:
17. Voda * kradená sladší jest, a
chléb pokoutní chutnější. *k.20.17.
18. Ale neví * hlupec, že mrtví
jsou tam, a v hlubokém hrobě ti,
kterýchž pozvala.
Summa knížek následujících až do 92.
tato jest: Vyroání moudrých i bláznů,
skutků jejich i čite.

KAPITOLA 10.

1. Přistlovi Salomounova.
Syn * moudrý obveseluje otce, ale
syn bláznivý o zámutek jest
matce své. *k.16.20; 0k.17.28.
2. Neprosívají * pokladové bez-
božně nabyti, ale spravedlnost vy-
trhuje od smrti. *k.11.4; Ezech.7.19.
3. Nedepusti lačnéti Hospodin
duši spravedlivého, statek pak
bezbožných rozptýlí.
4. K nouzi přivodí ruka listivá,
ruka pak pracovitých zchobacuje.
5. Kdo shromažďuje v létě, * jest
syn rozumný; kdož vyspává ve žni,
jest syn, kterýž hanbu činí. *k.6.6.
6. Požehnaní jest nad hlavou
spravedlivého, ale ústa bezbož-
ných přikrývají ukrutnost.
7. Památka spravedlivého po-
žehnaná, ale * jméno bezbožných
smrdí. *z.9.6; 94.17.
8. Moudré * srdce přijímá příka-
zání, ale blázen od rtů
padne.
9. Kdo chodí * upřímě, chodí
doutanlivě; kdož pak převrací
cesty své, vyjeven bude. *z.24.3.4.
10. Kdo * mhourá okem, uvodí
bezbožnému pohánění. *Mat.7.6.
nesnáž; a kdož jest bláznivých
rtů, padne. *k.6.18.

25. Prvé než hory založeny byly,
než byli pahrbkové, zplazena jsem;
26. Jesté byl neucínil země a ro-
vin, ani začátku prachu okršku
zemského.
27. Když připravoval nebesa,
byla jsem tu, když * vyměřoval
okrouhlost nad propasti; *Job.26.10.
28. Když upevňoval oblaky u
výsosti, když utvrzoval studnice
propasti;
29. Když ukládal moři cíl jeho,
a vodám, aby nepřefetřovaly roz-
kázání jeho, když vyměřoval zá-
kladý země;
30. Tehdáž byla jsem od něho
přestována a byla jsem jeho po-
těšen na každý den, a nobřz hrám
před ním každého času.
31. Hrám i na okršku země je-
ho, a rozkoše * mé s syny lid-
skými. *V.M.33.3.
32. A tak tedy, synové, poslech-
něte mne, nebo blahoslaveni jsou
ostřihající cest mých.
33. Poslouchejte cvičení, a na-
budte rozumu, a nerozpakujte se.
34. Blahoslavený člověk, kterýž
mne slychá, bdě u dveří mých na
každý den, seitre větrejí dveři
mých.
35. Nebo kdož mne nalézá, na-
lézá život, a dosahuje lásky od
Hospodina.
36. Ale kdož hrěší proti mně, u-
krutenství provodí nad duši svou;
všickni, kteříž mne nenávidí, mi-
lují smrt.

KAPITOLA 9.

Salomoun moudrosti Boží v církvi moe-
né dílo, 3. učení její, 6. i užitky obého
staví naproti 13. dílu, 16. a učení moud-
rosti světa a těla, 18. i akodám, kteréž
ona * sebou přináší.

Moudrost vystavěla dům svůj,
vytesavši stoupu svých sedm.
2. Zblila * dobytek svůj, smisila
vino své, stůl také o svůj přípra-
vila. *Mat.22.4; 0z.23.6.
3. A poslavši děvečky své, volá
na vrchu nejvyšších míst v městě:
4. Kdožkoli jest hloupý, uchyl
se sem. Ať i bláznivý říká:
5. Podte * jezte chléb můj, a
píte víno, kteréž jsem smisila. *1z.55.1.

6. Opusťte hloupost a živi buďte,
a chodte cestou rozumnosti.
7. Kdo * tresce posméváče, do-
chází hanby, a kdo přimlouvá
bezbožnému pohánění. *Mat.7.6.
8. Nedomlouvěj posméváči, aby

11. Pramen * života jsou ústa spravedlivého, ale ústa bezbožných přikrývají ukrutnost *^{z. 27, 30.}
12. Nenávisť vzbuzuje sváry, ale láska přikrývá *^{1 Kor. 13, 4. 1 Petr. 4, 8.}
13. Ve rtech rozumného nalézá se moudrost, ale kyj na hřbetě bláznů.
14. Moudří skrývají umění, úst pak bláznů blízké jest seřfení.
15. Zboží bohatého jest město pevné jeho, ale nouze jest chudých seřfení.
16. Práce spravedlivého jest k životu, nábytek pak bezbožných jest k hřichu.
17. Stezkou * života jde, kdož přijímá trestání; ale kdož pohrdá o domlouváním, bloudí *^{1, 14, 27. 1 Kor. 13, 1, 18.}
18. Kdož přikrývá, nenávisť rty živými, i kdož uvodí v lehkost, ten blázen jest.
19. Mnohé mluvení nebývá bez hřichu, kdož pak zdržuje rty své, opatrný jest.
20. Stříbro výborné jest jazyk spravedlivého, ale srdce bezbožných za nic nestojí.
21. Říové spravedlivého pasou mnohé blázní pak pro bláznovství umírají.
22. Požehnaní Hospodinovo zbohacuje, a * to beze všeho trápění *^{2, 127, 2.}
23. Za žert jest bláznů činiti nešlechtnost, ale muž rozumný moudrosti se drží.
24. Čeho se bojí bezbožný, to přichází na něj; ale čehož žádají * spravedliví, dává Bůh. *^{2, 145, 19.}
25. Jakož pomijí * vichřice, tak nestane bezbožníka, spravedlivý pak jest základ stály. *^{1, 14, 33. 2, 1, 4.}
26. Jako ocet zubům, a jako dým očima, tak jest lenivý těm, kteříž jej posílají.
27. Bázeň * Hospodinova přidává dnu, léta pak bezbožných ukrádna bývali. *^{1, 14, 27; 3, 2. 2, 128, 4.}
28. Očekávání spravedlivých jest potešení, naděje pak bezbožných zahyne.
29. Silou jest * upřímemu cesta Hospodinova, a strachem těm, kteříž čini nepravost. *^{1, 26, 4, 14, 9.}
30. Spravedlivý * na věky se nepohne, bezbožní pak nebudouy budití v zemi. *^{2, 112, 6.}
31. Ústa * spravedlivého vynášejí moudrost, ale o jazyk převrácený vyřat bude. *^{2, 37, 30. 2, 63, 12.}

32. Říové spravedlivého znají, což jest Bohu libého, ústa pak bezbožných převrácené věci.
- KAPITOLA 11.
- Váha * falešná ohavnosti jest Hospodinu, ale závaží pravé libí se jemu. *^{1, 16, 11. 20, 10, 23.}
2. Za pýchou přichází zahanbení, ale při pokorných jest moudrost.
3. Sprostnost upřímych vodi je, převrácení * pak přestupníků zatracuje je. *^{2, 62, 7.}
4. Neprosipvat * bohatství v den hněvu, ale spravedlnost vytrhuje z smrti. *^{Kaz. 5, 13. Ezech. 7, 19.}
5. Spravedlnost upřímného spravuje cestu jeho, ale pro bezbožnost svou padá bezbožný.
6. Spravedlnost upřímych vytrhuje je, ale přestupníci v zlosti zjímání bývali.
7. Když umírá člověk bezbožný, hyne naděje, i očekávání rekonských činů mizí.
8. Spravedlivý z úzkosti bývá vyřvobozen, bezbožný pak přichází na místo jeho.
9. Pokrytec ústy kazí bližního svého, ale spravedlivý uměním vytržení bývali.
10. Z šesti * spravedlivých veseli se město, když pak hynou bezbožní, bývd prozpěvování. *^{2, 28, 13.}
11. Požehnaním spravedlivých zvýšeno bývá město, ústy pak bezbožných vyvráceno.
12. Pohrdá bližním svým blázen, ale muž rozumný mlčí.
13. Utrhač * toulaje se, pronáší tajnost, věrný pak člověk tají věc. *^{1, 20, 19.}
14. Kdež není dostatečné rady, padá lid, ale * spomožení jest ve množství rádců. *^{1, 15, 28.}
15. Velmi sobě škodí, kdož slihuje za cizího, * ješto ten, kdož nenávidí rukojemství, bezpečen jest. *^{1, 6, 1.}
16. Žena šlechtná má čest, a ukrutní mají zbožní.
17. Člověk učiní dobře čini životu svému, ale ukrutný koroutí tělo své.
18. Bezbožný dělá * dílo falešné, ale kdož o rozsávi spravedlnost, má mzdu jistou. *^{2, 37, 26. 1 Petr. 1, 23, 8.}
19. Tak spravedlivý rozsílá * k životu, a kdož následuje zlého, k smrti. své. *^{1, 32, 8. Gal. 6, 7.}

20. Ohavnosti * jsou Hospodinu převrácení srdcem, ale ctiného obcování libí se jemu. *^{1, 12, 22. 2, 5, 7.}
21. Zlý * by sobě i na pomoc přivzal, neudje pomsty, simé pak spravedlivých uchází toho. *^{1, 16, 9.}
22. Zápona zlatá na psyku svině jest žena pěkná bez rozumu.
23. Žadost * spravedlivých jest toliko dobrých věcí, ale o očekávání bezbožných hněv. *^{1, 10, 24, 28. 1 Job. 8, 13, 14.}
24. Mnohý * rozdává štědrě, a však přibývá mu více; jiný skoupe době, kdož nad slusnost, ale k chudobě. *^{2, 112, 5, 9.}
25. Člověk štědrý bývá bohatší, a kdož svaluje, také sám bude zaviazán.
26. Kdo zdržuje obilí, zlořečí mu lid; ale požehnaní na hlavě toho, kdož je prodává.
27. Kdo pilně hledá dobrého nalézá přízeň; kdož pak hledá zlého, potká je.
28. Kdo doufá v bohatství své, ko ralest zkvětnou. *^{2, 59, 10.}
29. Kdo kormoutí dům svůj, za dědičtí bude mítí vřtír, a blázen sloužití musí moudrému.
30. Ovoce spravedlivého * jest strom života, a kdož vyučuje duše, jest moudrý. *^{1, 3, 18; 15, 4.}
31. Aj, spravedlivému na zemi odplacováno bývá, čím * více bezbožnému a hříšníku? *^{1 Petr. 4, 16.}
- KAPITOLA 12.
- Kdo miluje * cvičení, miluje umění; kdož pak nenávidí domlouvání, nemoudrý jest. *^{1, 13, 18. 2, 141, 5.}
2. Dobry náležá láska u Hospodinu, ale muze nesečteného potupí Bůh.
3. Nebývá trvánlivý člověk v bezbožnosti, kofen pak spravedlivých nepohne se.
4. Žena statečná * jest koruna muž svého, ale jako hnis v kostech jeho ta, kteráž k hanbě přivodí. *^{1, 31, 10.}
5. Mýšlení spravedlivých jsou pravá, rady pak bezbožných lstitivé.
6. Slova * bezbožných úklady čini krvi, ústa o pak spravedlivých vytrhuji je. *^{1, 15, 1. 1, 1 M. 37, 28.}
7. Vvvrácení bývali bezbožní tak, aby jich nebylo, ale dům spravedlivých ostojí.
8. Podlé toho, jakž rozumný jest, chválen bývá muž, převráceného pak srdce bude v pohrdání.
9. Lepší jest nevzácný, kterýž

Syn * moudrý přijímá cvičení otčovo, ale o posmívač neposlouchá domlouvání. *^{1, 10, 8. 1, 1, 29.}

23. Z ovoce * úst každý jísti bude dobrý, ale duše převrácených ná-
tuský. *k.12.14; 19.20.
24. Kdo * ostříhá úst svých, ostří-
há duše své; kdo rozdrátí rty své,
setření na něj přijde. *k.21.23.
25. Žádá, a nic nemá duše lenivé-
ho, duše pak pracovitých zbo-
hatne.
26. Slova živého * nenávidí spra-
vedlivý, bezbožníka pak v oskli-
vost uvodí a zahanbuje. *z.19.103.
27. Spravedlnost * ostříhá přímé
chodícího po cestě, bezbožnost
pak vyvrací hříšníka. *k.10.30.
28. Někdě * bohatým se děláje,
nemá nic; zase někdo děláje se
o chudým, má však statku mnoho.
29. Výplata života člověku jest
bohatství jeho, ale chudý nestýlí
domlouvání.
30. Světlo spravedlivých rozsvět-
luje se, svíce * pak bezbožných
zhasne. *k.24.20.
31. Samou toliko pýchou působí
člopěk svár, ale při těch, jenž uží-
vají rady, jest moudrost.
32. Statek zle dobytý umenšovatí
se bude, kdož pak shromáždíje
rukou, přivětší * ho. *k.28.19.20.
33. Očekávání dlouhé zemdlivá
srdce, ale * žádost splněná jest
strom života. *z.14.7.
34. Kdož pohrdá slovem Božím,
sám sobě škodí; ale kdož se bojí
přikázání, odpaceno mu bude.
35. Naučení moudrého jest pra-
men života, k vyhýbání se o-
středům smrti.
36. Rozum * dobrý dává milost,
cesta pak * převrácených jest
tvrdá. *k.15.12.
37. Každý důmyslný dělá uměle,
ale blázen rozprostřá bláznovství.
38. Posel bezbožný upadá v ne-
šestí, jednatel pak věrný jest
lékařství.
39. Chudoba a lehkost potkád to-
ho, jenž se vytahuje z kázně; ale
* kdož ostříhá naučení, zveleben
bude. *k.10.8.
40. Žádost naplněná sladká jest
duši, ale ohavnost jest bláznům
odstoupiti od zlého.
41. Kdo chodí s moudrými, bude
moudrý; ale kdo tovaryší s bláz-
ny, setřin bude.
42. Hříšníky stíhá nešestí, ale
spravedlivým odplatí Bůh dobrým.
43. Dobrý zanechává dědictví
vnukům, ale * zboží hříšného za-
chováno bývá spravedlivému
*Job.27.16.17.

23. Hojnost jest pokrmů na roli
chudých, někdo pak hyne skrze
nerozsádnost. *k.19.4.
24. Kdo zdržuje metlu svou, ne-
návidí syna svého; ale kdož ho
miluje, za času jej třese.
25. Spravedlivý jí * az do nasy-
cení duše své, břicho pak bezbož-
ných nedostatek trpí. *z.29.27.12.03.13.
KAPITOLA 14.
Moudrá žena * vzdělává. dům
svůj, blázniice pak rukama svýma
boří jej. *k.11.16; 12.4.
2. Kdo chodí v upřímnosti své,
bojí se Hospodina, ale převrácený
v cestách svých pohrdá jím.
3. V ústech blázna jest hůl pý-
chy, rtové pak moudrých ostří-
hají jich.
4. Když není volů, prázdné jsou
jesle, ale hojná úroda jest v síle
volů.
5. Svědek věrný neklamá, ale svě-
dek falešný * mluví lež. *k.12.17.
6. Hledá posměvč bláznovství, a
nenalezá, rozumnému pak umění
snadně jest.
7. Odejdí od * muže bláznivého,
když neseznáš při něm r-tu umění.
8. Moudrost opatrného jest, * aby
rozuměl cestě své, bláznovství pak
bláznů ke lsti. *Efez.6.16.
9. Blázen * přikrývá hřích, ale
mezi upřímnými dobrá vůle. *k.10.28.
10. Srdce ví o hořkosti duše své,
a k veselí jeho nepřimisi se cizí.
11. Dům bezbožných vyhlazen bu-
de, ale stánek upřímných zkvete.
12. Cesta * zdá se přímá člověku,
a však dokonání její jest cesta k
smrti. *k.12.15; 16; 26.
13. Také * i v smíchu boli srdce,
a cíl veselí jest zámutek. *Luk.6.25.
14. Cestami svými nasviti se pře-
vrácený srdcem, ale muž * dobrý
stítí se jeho. *z.49.15.
15. Hloupý věří každému slovu,
ale opatrný šetrí kroku svého.
16. Moudrý bojí se a odstupuje
od zlého, ale blázen dotře a smělý
jest.
17. Náhlý se dopouští * bláznov-
ství, a muž myšlení zlych v nená-
vistí bývá. *k.12.16.
18. Dědicně vládnou hlupci bláz-
novstvím, ale opatrní bývali ko-
runovými uměním.
19. Sklánějí se zli před dobrými,
a bezbožní u bli spravedlivého.
20. Také i * přítel svému v ne-

- návisť bývá chudý, ale milovníci
bohatého mnozí jsou. *k.19.4.
21. Pohrdá bližním svým hříšník,
ale kdož se slitovává nad * chudý-
mi, blahoslavený jest. *z.41.2.3. Mat.5.7.
22. Zajisté žef bloudí, kteříž u-
kládají zlé; ale mlsrdenství a
pravda těm, kteříž smýšlejí dobrě.
23. Všetlé práce bývá zisk, ale
slovo rtů jest jen k nouzi.
24. Koruna moudrých jest bohat-
ství jejich, bláznovství pak bláz-
nových bláznovstvím.
25. Vysvobozuje duše svědek prav-
domluvy, ale lstivý mluví lež.
26. V * báni Hospodinově jestif
doutání silné, kterýž synům svým
totočistém bude. *k.18.10.
27. Bázen * Hospodinova jest pra-
men života, k vyhýbání se o-
středům smrti. *k.10.27; 13.14.
28. Ve množství lidu jest sláva
krále, ale v nedostatku lidu za-
hytnutí vůdce.
29. Zpozdilý k hněvu hojně má
rozum, ale náhlý pronáší bláz-
novství.
30. Život těla jest srdce zdravé,
ale hnis v kostech jest závisť.
31. Kdo * utiská chudého, útržku
činí Učiniteli jeho; ale cíj jej, kdož
se slitovává nad chudým. *k.17.15.
32. Pro zlost svou * odstrčen bývá
bezbožný, ale naději má i při
smrti své spravedlivý. *z.37.16.18.1.
33. V srdci * rozumného odpovídá
moudrost, co pak jest u vnítrnosti
bláznů, nezatají se. *k.12.25.
34. Spravedlnost zvyšuje národ,
ale hřích jest ku pohanění náro-
dům.
35. Laskav bývá král na * služeb-
níka rozumného, ale hněviv na to-
ho, kterýž hanbu činí. *1. M.41.38.46.1.
KAPITOLA 15.
Odpověď měkka odvracuje hněv,
ale řeč zpurná vzbuzuje pchnivost.
2. Jazyk moudrých ozdobuje u-
mění, ale ústa bláznů vyklévají
bláznovství.
3. Na všelikém místě * oči Hos-
podinovy spatřují zlé i dobré.
*z.33.19-16. Ža.4.18.
4. Zdravý jazyk jest * strom ži-
vota, převrácenost pak z něho
ztruskotání od větru. *k.9.98.11.99.12.18.
5. Blázen pohrdá cvičením otce
svého, ale kdož ostříhá * naučení,
opatrnosti nabude. *z.141.6.
6. V domě * spravedlivého jest

- hojnost veliká, ale v úrodě bez-
božného zmatek. *k.9.38.
7. Rtové moudrých rozsvítají u-
mění, srdce pak bláznů ne tak.
8. Obět bezbožných ohavnosti
* jest Hospodinu, ale modlitba u-
prímých líbí se jemu. *12.1.1; 66.8.
9. Ohavnosti jest Hospodinu * ces-
ta bezbožného, toho pak, kdož
následuje spravedlnosti, miluje.
*k.11.20.
10. Trestání přísné opouštějícimu
cestu, a kdož * nenávidí domlou-
vani, umře. *k.29.1.
11. Peklo * i zatracení jest před
Hospodinem, tím více srdce synů
lidských? *Job.26.6.
12. Nemiluje posměvč toho, kte-
rýž ho třese, aniž k moudrým
přistoupí.
13. Srdce * veselé obveseluje tvář,
ale pro žalost srdce duch zkor-
moučen bývá. *k.17.29.
14. Srdce rozumného hledá umě-
ní, ale ústa bláznů pasou se bláz-
novstvím.
15. Všickni dnové chudého zli
jsou, ale dobromyslného * i rtm.6.6.
ustavičné.
16. Lepší * jest maličko s báni
Hospodinovou než poklad velký
s nepokojem. *k.16.8. Zs.17.16.
17. Lepší * jest krmě z zeli, kdež
jest láska, nežli z krmného vola,
kdež jest nenávisť. *k.17.1.
18. Muž hněviv vzbuzuje svár,
ale zpozdilý k hněvu upokojuje
svadu.
19. Cesta * lenivého jest jako plot
z trní, ale stezka upřímných jest
vydlážená. *k.24.30.31.
20. Syn * moudrý obveseluje otce,
bláznivý pak člověk pohrdá mat-
kou svou. *k.10.1.17.26; 19.18.26.
21. Bláznovství jest veselím bláz-
nu, ale člověk rozumný upřímo
kráčetí směruje.
22. Kdež není * rady, zmařena
bývají usilování, ale množství
rádci ostojí. *k.11.14; 20.18; 24.6.
23. Vesel bývá člověk z odpovědi
úst svých, nebo * slovo v čas pří-
hodný ó jak jest dobrý. *k.36.11.
24. Cesta života * vysoko jest roz-
umnému proto, aby se uchýlil od
pekla dole. *kol.3.19.
25. Dům pyšných vyvrací Hospo-
din, meze pak vdovy upevňuje.
26. Ohavnosti jsou Hospodinu
* myšlení zlého, ale čistých řečí
vzácné. *1. M.37.19.30.
27. Kdož dychtí po lakomství,

- * kormoutí dům svůj; ale kdož o nenávidí darů, živ bude. *k.11.29. ož.15.5.
28. Srdce *spravedlivého přemýšljuje, co má mluvit, ale ústa bezbožných vylévají všelijakou zlost. *v.14.
29. Vzdálen jest Hospodin od bezbožných, ale modlitbu spravedlivých vyslychá.
30. To, což se zraku naskytá, obveseluje srdce; pověst *dobrá tukem naplňuje kosti. *k.22.1.
31. Ucho, kteréž poslouchá třestání života, u prostřed moudrých bydliti bude.
32. Kdo se vyhýbá cvičení zanedbává duše své, ale kdož *přijímá domlouvání, má rozum. *z.14.5.
33. Bázeň *Hospodina jest cvičení se moudrosti, a o slávu předchází ponižení. *k.1.7. ž.111.10. oPřis.18.12.

KAPITOLA 16.

- Při člověku bývá *spřádání myšlení, ale od Hospodina jest řeč jazyka. *Jer.10.23.
2. Všecky *cesty člověka čisté se jemu zdají, ale kterýž zpytuje duchy, Hospodin jest. *k.21.2.
3. Uval *na Hospodina činy své, a budouj upěvněna předsevezetí tvá. *z.37.6. Mat.6.25.28. I Petr.5.7.
4. Hospodin všecko učinil pro sebe samého, také i bezbožného ke dni zlému.
5. Ohavností jest Hospodinu každý pyšného srdce; by sobě na pomoc i jiné přivzal, neujde pomsty.
6. Milosrdnějším *a pravdou očistěna bývá nepravost, a v bázni Hospodinové uchází se zlého. *k.10.12.
7. Když se líbí Hospodinu cesty člověka, také i nepřátely jeho spokojuje k němu.
8. Lepší *jest maličko s spravedlností, než množství důchodů nespravedlivých. *k.16.18. ž.37.16.
9. Srdce člověka přemýšlí o cestě své, ale Hospodin spravuje kroky jeho.
10. Rozhodnutí jest ve rtech královských, v soudu neuchylují se ústa jeho.
11. Váha a závaží *jsou úsudek Hospodinův, a všechna závaží v pytlíku jeho nařízeny. *k.11.4. 20.10.23.
12. Ohavností jest králům činiti bezbožně; nebo *spravedlností upevnován bývá trůn. *k.30.25.

KAPITOLA 17.

- Lepší jest *kus chleba suchého s pokolem, nežli dům plný nabitých hověd s svárem. *k.15.17.
2. Služebník rozumný panovati bude nad synem, kterýž jest k hanbě, a mezi bratřími děliti bude dědicívi.
3. Teglik stříbra a pec zlata zkušuje, ale srdci Hospodin.
4. Zlý člověk porouje řeči nepravých, a hár poslouchá jazyka převráceného.
5. Kdo se *posmívá chudému, útržku činí Učiniteli jeho; a kdo bez pomsty. *k.14.31.
6. Koruna *starců jsou vnučkové, a ozdoba synů otcově jejich. *z.129.6.
7. Nesluší na blázna řeči známé, ovšem na knize řeč lživá.
8. Jako kamen drahý, tak bývá vzácný dar před očima toho, kdož jej bere; k čemukoli směruje, daří se jemu.
9. Kdo *přikrývá přestoupení, hledá lásky; ale kdo obnovuje věc, rozlučuje přátely. *k.10.12.
10. Více se chápá rozumného jedno domluvení, nežli by blázna stokrát ubil.
11. Zpurný toliko zlého hledá, pročž přísný posel na něj poslán bývá.
12. Lépe člověku potkati se s nedvědicí osiřalou, nežli s bláznem v bláznovství jeho. *Oze.13.8.
13. Kdo *odplácuje zlym za dobro, neodejdeť zlé z domu jeho. *k.12.17.19. I Petr.3.9. I T.2.15.16.
14. Začátek svady jest, jako když kdo protřihuje vodu; protož prvé než by se zsilil svár, přestaň.
15. Kdož *ospravedňuje nepravého, i kdož odsuzuje spravedlivého, ohavností jsou Hospodinovi oba jednostejně. *II M.23.7. I. 5.23.
16. K čemu jest zboží v ruce blázna, když k nabytí moudrosti rozum nemá?
17. Všeřického času miluje, kdož jest přítel, a bratr v souzení ukáže se.
18. Člověk bláznivý ruku dáváje, činí slib před přítelům svým.
19. Kdož miluje svadu, mljuje hříchi; a kdo vyvyšuje ústa svá, hledá pořízení.
20. Převrácené srdce nenalézá toho, což jest dobré; a kdož má vrty jazyk, upadá v těžkost. *21. Kdo zplodil blázna, *k zámút-

- ku svému zplodil jej, aniž se bude radovati otec nemoudrého. *k.15.20.
22. Srdce *veselé očerstvuje jako lékařství, ale duch zkormoucený vysušuje kosti. *k.15.19.16.
23. Bezbožný tajně bře dar, *aby převrátil stezky soudu. *k.21.14. I. 10.2.
24. Na obličej *rozumného vidí se moudrost, ale oči blázna lékají až na konec země. *k.22.14.8.1.
25. K žalosti jest otcí svému *syn blázen, a k hořkosti rodiče své. *k.15.20. 19.13.
26. Jistě že pokutovati spravedlivého není dobré, tolikéž, aby knižata bití měli pro upřimost.
27. Zdrájuje *řeči své muž umělý; draheho ducha jest muž rozumný. *k.1.19.
28. Také i blázen, mlče, za moudrého jmin bývá, a zaspávaje rty své, za rozumného. *Job 13.5.

KAPITOLA 18.

- Svěmyslný hledá toho, což se jemu líbí, a ve všelijakou věc plete se.
2. Nezalibuje sobě blázen v rozumnosti, ale v tom, což zjevuje srdce jeho.
3. Když přijde bezbožný, přichází také pohrdání, a s lehkomyslným útržka.
4. Slova úst muže *vody hluboké, potok rozvodnilý pramen moudrosti. *k.18.9.6.
5. Přijmáti *osobu bezbožného není dobré, abys převrátil spravedlivého v soudu. *II M.23.8.
6. Rtové blázna směňuj k svadě, a ústa jeho bítí se domluví.
7. Ústa *blázna k setření jemu, a rtové jeho osidlem duši jeho. *II Sam.1.16.
8. Slova *utrhače jsou jako ubitých, ale však ststupují do vnitřnosti života. *z.56.22. Jer.9.8.
9. Také ten, kdož jest *nedbalý v práci své, bratr jest mrahače. *k.10.4.
10. Věze *pevná jest jméno Hospodinovo; k němu se utěče spravedlivý, a bude povýšen. *z.91.4.
11. Zboží *bohatého jest město pevné jeho, a jako zed vysoká v myslí jeho. *k.10.15.
12. Před *setřením vyvyšuje se srdce člověka, ale před povýšením hýbá ponižení. *k.11.2. 15.33. 19.18.
13. Kdož odpovídá něco, prvé než vyslyší, počítá se to za bláznovství jemu a za lehkost.
14. Duch muže sníží nemoc svou, ducha pak zkormouceného kdo snese?

15. Srdce rozumného dosahuje u-
mění, a ucho moudrých hledá u-
mění.
16. Dar člověka uprostraníuje
jemu, a před oblíbenými mocných při-
vodí jej.
17. Spravedlivý zdá se ten, kdož
jest první v své práci, ale když při-
chází bližní jeho, tedy stihá jej.
18. Los * pokoji svady, a mezi sil-
nými rozeznává. *k.16,38.
19. Bratr krivdou uražený tvrdší
jest než město nedobyté, a svá-
rový jsou jako záhora u bradu.
20. Ovocem * úst jednoho každého
nasyčeno bývá břicho jeho, úrodou
rtů svých nasycen bude. *k.12,14.
21. Smrt * i život jest v moci ja-
zyka, a ten, kdož jej miluje, bude
jíst ovoce jeho. *k.21,28. Jak.9,5.
22. Kdo nalezl manželku, nalezl
věc dobrou, a navázil lásky od
Hospodina.
23. Poniženě mluví chudý, ale
bohately odpovídá tvrdě.
24. Ten, kdož má přátele, má
se mítí přátelsky, poněvadž přítel
bývá vlastněji než bratr.

KAPITOLA 19.

- Lepší jest chudý, * jenž chodí v
upřímnosti své, nežli převrácený
př rtech svých, kterýž jest bílá-
zen.
2. Jisté že bez umění duši není
dobře, a kdož jest kvapný nob,
hřeší.
3. Bláznovství člověka převrací
cestu jeho, ačkoli proti Hospodi-
nu zpouzí se srdce jeho.
4. Statek * přidává přítel množ-
ství, ale chudý * od přítele svého
odloučen bývá. *k.14,20. 9,7.
5. Svědek * falešný nebude bez po-
msty, a kdož mluví lež, neutěče.
*k.24,28.
6. Mnozí pokorí se před knížetem,
a každý jest přítel muží středěmu.
7. Všichni bratři * chudého v ne-
návisť jej mají; čím více přátel
jeho vzdalují se od něho! Když
volá za nimi, není jich. *v.4. k.14,20.
8. Ten, kdož miluje duši svou,
nabývá moudrosti, a ostříhá o-
patrnosti, aby nalezl dobré.
9. Svědek falešný nebude bez po-
msty, a kdož mluví lež, zahyne.
10. Nesluší na blázna rozkoš, a
ovšem, aby služebník nad knížaty
panoval.
11. Rozum * člověka združuje hněv
jeho, a čest jeho jest prominouti
provinění. *k.14,22.

12. Prchlivost * královská jako
řvání mladého lva jest, a ochot-
nost jeho jako rosa na bylinu. *k.30,2.
13. Trápení * otcí svému jest syn
bláznivý, a ustavičně kapání žena
svárlivá. *k.10,11.
14. Dům a statek jest po rodi-
čích, ale od * Hospodina manželka
rozumná. *k.18,22.
15. Lenost přivodí tvrdý sen, a
duše váhavá * lachněti bude. *k.10,4.
16. Ten, kdož * ostříhá příkazání,
ostříhá duše své; ale kdož pohrdá
cestami svými, zabyne. *k.10,28.
17. Kdo * uděluje chudému, půj-
čuje Hospodinu, a onf za dobro-
dění jeho odplatí jemu. *k.10,42.
18. Ireci * syna svého, dokudž
jest o něm naděje, a k zahynutí
jeho neodpouštějí jemu duše tvá.
*k.13,24.
19. Veliký hněv ukazuj, odpouš-
těje trestání, proto že poněvadž
odpouštíš, potom více trestati
budeš.
20. Poslouchej rady, a přijmej
kázeň, abys vždy někdy moudrý
byl.
21. Mnozí * úmyslové jsou v srdci
člověka, ale uložení Hospodinovo
toť ostojí. *k.16,1,9. Jer.10,23.
22. Zadaná věc člověku jest dob-
ře činiti jiným, ale, pocištější
jest chudý než muž živý.
23. Bázeň * Hospodina k živo-
tu. Takový jsa nasycen, bydlí, a-
niž neštěstím navštíven bývá. *k.11,19.
24. Lenivý schovává ruku svou
za nádra, ani k ústům svým ji
nevztáhne.
25. Ubi * posměváče, ať se hlupec
dovtipí; a potřesci rozumného, ať
porozumí umění. *k.21,11.
26. Syn, kterýž hmbu a lehkost
činí, hubí otcé, a zahání matku.
27. Přestání, synu můj, poslou-
chati učení, kterýž od řeči rozum-
ných odvozuje.
28. Svědek nešlechtemy posmívá
se soudu, a ústa bezbožných při-
krývají nepravost.
29. Nebo na posměváče hotoví jsou
nálezoové, a rány na hřbet bláznů.

KAPITOLA 20.

- Vino * činí posměváče, a nápoj
opojný nepokojného; pročť kaž-
dý, kdož se kochá v něm, nebývá
moudrý.
2. Hruza * královská jako řvání
mladého lva; kdož, ho rozhněvá,
hřeší proti životu svému. *k.19,12.
3. Přestati od sváru jest to, kaz-

- děmu ku poctivosti, ale kdožkoli
se do nich zapletá, blázen jest.
26. Král moudrý rozptyluje bez-
božné, a uvodí na ně pomstu.
27. Duše člověka jest svíce Hos-
podinova, kteráž zpytuje všecky
vnitřnosti srdce.
28. Milosrdenství a pravda ostří-
hají krále. * a milosrdenstvím pod-
pírá se trůn jeho. *k.16,18.
29. Ozdoba * mládenců jest síla
jejich, a okrása starců šediny.
*1 Jan.2,15,14.
30. Modřiny ran jsou * lékařství
při zím, a bílí vnitřnostem živo-
ta. *k.10,18.

KAPITOLA 21.

- Jako potůčkové vod jest srdce
královo v ruce Hospodinové;
kamžkoli chce, nakloňuje ho.
2. Všeříká * cesta člověka při-
má se zdá jemu, ale kterýž zpy-
tuje srdce, Hospodin jest.
*k.16,2. Žit.13,9.
3. Vykonať spravdnost a
soud více se líbí Hospodinu než-
li obět.
4. Vysokost očí, širokost srdce,
a oraní bezbožných jest říichem.
5. Myšlení bedlivého všelichem ku
prospěchu přicházejí, ale každé-
ho toho, kdož kvapný jest, to-
liko k nouzi.
6. Pokladové * jazykém živým
šromáždění jsou marnost pomí-
její hledajících smrti. *k.10,2.
7. Zhuba, kterouž činí bezbož-
níci, bydliti bude u nich; nebo
se zpěčují činiti soudy.
8. Muž, jehož cesta převrácená
jest, cizí jest, čistého pak dílo
přímé jest.
9. Lépe * jest bydliti v koutě na
střeše, nežli s ženou svárliou v
domě společném. *v.19. k.26,24.
10. Duše bezbožného žádá zlé-
ho, ani přítel jeho jemu přijem-
ný, nebývá.
11. Posměvác * když bývá tres-
tán, hloupý bývá moudřejší; a
když se uměle nakládá s moud-
rým, přijímá umění. *k.19,26.
12. Vyučuje *lůh*, spravdivého
na domě bezbožného, kterýž vy-
vrací bezbožného pro zlost.
13. Kdo začpává ucho své k vo-
láni chudého, i on sám volati
bude, a nebude vyslyšán.
14. Dar * skrytý ukrocuje prchli-
vost, a pocta v klíně hněv prud-
ky. *k.17,8; 16,16.

- děmu ku poctivosti, ale kdožkoli
se do nich zapletá, blázen jest.
26. Král moudrý rozptyluje bez-
božné, a uvodí na ně pomstu.
27. Duše člověka jest svíce Hos-
podinova, kteráž zpytuje všecky
vnitřnosti srdce.
28. Milosrdenství a pravda ostří-
hají krále. * a milosrdenstvím pod-
pírá se trůn jeho. *k.16,18.
29. Ozdoba * mládenců jest síla
jejich, a okrása starců šediny.
*1 Jan.2,15,14.
30. Modřiny ran jsou * lékařství
při zím, a bílí vnitřnostem živo-
ta. *k.10,18.

KAPITOLA 21.

- Jako potůčkové vod jest srdce
královo v ruce Hospodinové;
kamžkoli chce, nakloňuje ho.
2. Všeříká * cesta člověka při-
má se zdá jemu, ale kterýž zpy-
tuje srdce, Hospodin jest.
*k.16,2. Žit.13,9.
3. Vykonať spravdnost a
soud více se líbí Hospodinu než-
li obět.
4. Vysokost očí, širokost srdce,
a oraní bezbožných jest říichem.
5. Myšlení bedlivého všelichem ku
prospěchu přicházejí, ale každé-
ho toho, kdož kvapný jest, to-
liko k nouzi.
6. Pokladové * jazykém živým
šromáždění jsou marnost pomí-
její hledajících smrti. *k.10,2.
7. Zhuba, kterouž činí bezbož-
níci, bydliti bude u nich; nebo
se zpěčují činiti soudy.
8. Muž, jehož cesta převrácená
jest, cizí jest, čistého pak dílo
přímé jest.
9. Lépe * jest bydliti v koutě na
střeše, nežli s ženou svárliou v
domě společném. *v.19. k.26,24.
10. Duše bezbožného žádá zlé-
ho, ani přítel jeho jemu přijem-
ný, nebývá.
11. Posměvác * když bývá tres-
tán, hloupý bývá moudřejší; a
když se uměle nakládá s moud-
rým, přijímá umění. *k.19,26.
12. Vyučuje *lůh*, spravdivého
na domě bezbožného, kterýž vy-
vrací bezbožného pro zlost.
13. Kdo začpává ucho své k vo-
láni chudého, i on sám volati
bude, a nebude vyslyšán.
14. Dar * skrytý ukrocuje prchli-
vost, a pocta v klíně hněv prud-
ky. *k.17,8; 16,16.

15. Rádostí *jest* spravědivému činíti soud, ale hrůzou činitelům nepravosti.
16. Člověk bloudící z cesty rozumnosti v shromáždění mrtvých odpovíati bude.
17. Muž milující * veselost nuzníkem *bývá*, a kdož miluje víno a masit, nezbohatne. *Euk.15,13.násl.
18. Výplatou za spravědivého bude bezbožný, a za upřímé ošemetný.
19. Lépe *jest* * bydliiti v zemi pusté než s ženou svárlivou a zlostnou. *v.9.k.25,24.
20. Poklad žádostivý a olej *jest* v přibytku moudrého. bláznivý pak člověk zírati jej.
21. Kdo * snažně následuje spravědivosti a milosrdenství, nalézá život. spravědivost i slávu. *Jak.2,13.
22. Do města silných, vcházi moudrý, a boji pevnost. doufání jeho.
23. Kdo * ostříhá úst svých a jazyka svého, ostříhá od úzkosti duše své. *k.18,20.
24. Hrdého, a pyšného jméno *jest* posměvac, kterýž vše s neochotností a pýchou dělá.
25. Žádost lenivého zabíjí jej, nebo nechti ruce jeho dělati.
26. Každého dne žádosti hoří, spravědivý pak dává a neskoupi se.
27. Obět * bezbožných ohavností *jest*, ovšem pak jestliže by jí s nešlechtemostí obětovali. *1z.1,11.
28. Svědek lživý * zahyne, ale muž kterýž co slyší, stále mluviti bude. *z.57.
29. Muž bezbožný zatvzuje tvář svou, upřímý pak měti * cestu. *z.50,23.
30. Není žádná moudrosti, ani opatrnosti, ani rady proti Hospodinu.
31. Kuň * strojen bývá ke dni boje, ale Hospodinovo *jest* vysvobození. *z.29,17.

KAPITOLA 22.

- Vzácnější *jest* * jméno dobré než bohatství veliké, a přízeň lepší než stříbro a zlato. *kaz.7,1.
2. Bohatý * a chudý polkávají se, učitelé obou *jest* Hospodin. *k.29,13.
3. Opatrný vidá zlé, vyhne se, ale hloupí předeč jdouce, těžkosti docházejí.

4. Pokory a bázně Hospodinovy odplata *jest* bohatství a sláva i život.
5. Trní a osídla jsou na cestě přepracného; kdož ostříhá duše své, vzdálí se od nich.
6. Vyučuj * mladého podlé způsobu cesty jeho; nebo když se i zstará, neuchýlí se od ní. *k.20,11.
7. Bohatý nad chudými panuje, a vypůjčující bývá služebníkem toho, jenž půjčuje.
8. Kdo * rozžívá nepravost, žiti bude trápení; prut zajisté prchlivosti jeho přestane. *Job.4,8,9.
9. Oko dobrotivé, onoť požehnáno bude; nebo udití z chleba svého chudému.
10. Vyvrz posměvace, a odejdeť svada, anobř přestane svár a lehkost.
11. Kdo miluje čistotu srdce, a v čích rtech *jest* příjemnost, takového král přitelem *bývá*.
12. Oči Hospodinovy ostříhají umění, ale snažnosti osěmetného přeprací.
13. Ríká * lenoch; Lev *jest* vně, naprostřed ulic byl bych zabít. *k.26,13.
14. Jáma * hluboká ústa pstranních; ten, na kohož se hnevá Hospodin, vpadne tam. *k.2,16.
15. Bláznovství přivázáno *jest* k srdci mladého, ale * metla kázně vzdálí je od něho. *k.15,24; 19,18.
16. Kdo * utiská nuzného, aby rozmnožil své, a dává bohatému, jistotně bude v nouzi. *k.17,6.
17. Nakloň * ucha svého, a slyš slova moudrých, a mysl svou přilož k učení mému. *k.5,1.
18. Nebo to bude utěšenou věcí, jestliže je složíš v srdci svém, budou-li spolu nastrojena ve rtech tvých.
19. Aby bylo v Hospodinu * doufání tvé, oznamujti to dnes. I ty také *ostříhej* toho. *z.71,6.
20. Zdaříž jsem nenapsal znamenitých věcí z strany rad a umění.
21. Arbych v známost uvedl jistotu řečí pravých, tak abys vyšetřiti mohl slova pravdy těm, kteříž by k tobě poslali?
22. Nelup nuzného, proto že nuzný *jest*, aniž potřeje chudého v bráně.
23. Nebo Hospodin povede při jeřich, a vydre duši těm, kteříž vydírají jim.

24. Nebývej přitelem * hněvivého, a s mužem prchlivým neobcuj. *k.29,22.
25. Abys se nenačil stezkám jeho, a nevolžil osídla na duši svou.
26. Nebývej * mezi rukojměmi, mezi slibujícími za dluby. *k.6,1.
27. Nemáš-li, čím vs zaplati, neboť má kdo bráti lůže tvé pod sebou?
28. Nepřenešej mezniku starodávnoho, kterýž učinili otcové tvoji.
29. Vidáš-li, že muž snažný v díle svém před * králi stává? Nestává před nepatrnými. *1.M.8,3.

KAPITOLA 23.

- Když sedneš k jídlu se pánem, pilně šetř co *jest* před tebou.
2. Jinak vrazil bys nuž do hrdla svého, byl-li bys lakotný.
3. Nežádej lahůdek jeho, nebo jsou pokrm oklamavatelný.
4. Neusiluj, * abys zbohati; od opatrnosti své přestaň. *1.Tim.6,6.násl.
5. K bohatství-liž bys obrátil oči své? Poněvadž v náhle mizí; nebo sobě zdělolo křídla podobná orlům, a zaletuje k nebi.
6. Nejez chleba člověka zavisti- věho, a nežádej lahůdek jeho.
7. Nebo jak on sobě *tebe* váží v myslí své, tak ty *pokrmu* toho. Dif: Jez a pi, ale srdce jeho není s tebou.
8. Skyvu svou, kterouž jsi snědl, vyvrátíš, a zmaříš slova svá utěšená.
9. Před bláznem nemluv, nebo pohrdne opatrností řečí tvých.
10. Nepřenešej * mezniku starodávnoho, a na pole široku nevcházej. *k.22,28.V.M.10,14.Ozeč.5,10.
11. Silný *jest* zajisté ochránce proti tobě.
12. Zaveď k učení mysl svou, a uši své k řecem umění.
13. Neodjímej od mladého kazně; nebo umrskáš-li jej metlou, neumřeť.
14. Ty metlou jej mrskávej, a tak duši jeho z pekla vytrhneš.
15. Synu * můj, bude-li moudrý srdce tvé, veseliti se bude srdce mé všelijak ve mně; *k.10,1,27,11.
16. A pléšati budou ledví má; když mluvíti budou rtové tvoji pravé věci.
17. Nechť * nezavídi srdce tvé

- hlánsniku, ale raději *chod* v bázni Hospodinově celý den. *k.24,1.ž.27,1.
18. Nebo poněvadž *jest* odplata, naděje tvá nebude podřata.
19. Slys ty, synu můj, a buď moudrý, a naprav na cestu srdce své.
20. Nebývej * mezi pijány vína, ani mezi žráci masa. *Luk.21,34.
21. Nebo * opilec a žráč zchudne, a ospálnivost v hadry obléčí. *Luk.15,13,17.
22. Poslouchej * otce svého, kterýž tě zpíodil, aniž pohrděj matkou svou, když se zstará. *k.1,8.
23. Pravdy nabud, a neprodávej jí, též moudrosti, umění a rozumnosti.
24. Náramně bývá * potěšen otec spravědivého, a ten, kdož zpíodil moudrého, veselí se z něho. *k.10,1; 15,90.
25. Nechť se *ledj* veselí otec tvůj amatka tvá, ať pléše rodička tvá.
26. Dej mi, synu můj, srdce své, a oči tvé cest mych ať ostříhají.
27. Nebo * nevěstka *jest* jáma hluboká, a studnice těsná žena. *k.29,14.
28. Onať také jako loupežník ukлады činí, a zouface na světlé rozmožuje.
29. Komu běda? komu ouvech? komu svady? komu křík? komu rány darmo? komu červenost očí?
30. Těm, * kteříž se združji na vině; těm, kteříž chodí, aby vyhledali strojené vno. *1z.5,11,12.
31. Nehleď na vino rdici se, že vřává v kolíku září svou, a přímo vyskakuje.
32. Naposledy jako had uštipne, a jako štir uškne.
33. Oči tvé hleděti budou na cizí, a srdce tvé mluvíti bude přepracné věci.
34. A budeš jako ten, kterýž spl u prostřed moře, a jako ten, kterýž spi na vrchu sloupu bárky.
35. Díš: Zbilil mne, a nestonal jsem, tloukni mne, a nečti jsem; když proctím, dám se zase v to.

KAPITOLA 24.

- Nenásleduj * lidí zlých, aniž zádej bývat s nimi. *k.1,10; 29,17.
2. Nebo o zhoubě přemýšlí srdce jeřich, a rtové jeřich o trápení mluví.
3. Moudrosti * vzdělán bývá dům, a rozumnosti upevněn. *k.9,19.
4. Skrze umění zajisté * pokojové

naplnění bývají všelijakým zbožím druhým a utěšením. *2.144.13.
 5. Muž moudrý jest * silný, a muž umělý přidává síly. *K.2.9.16.
 6. Nebo skrze * rady opatrné své, deš' bitvu, a vysvobození skrze onnoštví rádců. *K.20.18.9.11.14.15.22.
 7. Vysoké jsou bláznu moudrosti; v bráně neotevře úst svých.
 8. Kdo myslí zle činiti, toho nešlechetným nazovou.
 9. Zlé myšlení blázna jest hřích, a ohavnost lidská posmévá.
 10. Rudeš-li se lenovati ve dni soužení, špatná bude síla tvá.
 11. Vytrhuj late k smrti; * nebo od těch, ješto se chýlí k zabiti, což bys se zdržel? *Job.29.12.2.32.4.
 12. Dáš-li: Aj, nevěděl jsem o tom; vzdalíš ten, jenž * zpytuje srdce, nerozumí, a ten, kterýž jest strážce duše tvé, nezná, a neodplatí každému podle skutků jeho? *1 Sam.16.7.

13. Synu můj, jez med, nebo dobrý jest, a plást sladký dásnin tvým.
 14. Tak učiní moudrosti duši tvé. Jestliže jí najdeš, onať bude mzda, a * naděje tvá nebude vyvzata. *K.23.18.
 15. Nečimž * ukládá, ó bezbožníče, přibytku spravdivlého, a nečaz odpočinutí jeho. *Z.10.9.37.32.
 16. Nebo až sedmkrát * padá spravdivlý, však zase povstává, bezbožníci pak padají ve zlem. *Z.34.29.
 17. Když by padl nepřítel * tvůj, neraduj se, a když by klesl, nechať nepléše srdce tvé. *Job.51.2.
 18. Aby snad nepopatřil Hospodin, a nelíbilo by se to jemu, a odvrátil by od něho hněv svůj.
 19. Nehnevěj se přičinou zlostníků, aniž následuj bezbožných.
 20. Nebo zlý nebude mítí odplaty; svíce bezbožných zhasne.
 21. Bój se * Hospodina, synu můj, i krále, a k neustavivým se nepřiměšuj. *1 Petr.2.17.
 22. Nebo v * náhle nastane bída jejich, a pomstu obou těch kdo zná? *K.15.2.
 23. Také i toto moudrým nádeží: Přijímatí * osobu v soudu není dobré. *K.18.9.11.13.15.
 24. Toho, kdož říká bezbožnému: Spravedlivý jsi, klinouti budou lidé, a v ošklivost její vezmou národové.
 25. Ale kteříž kárají, budou poctěni, a přijde na ně požehnaní dobré.
 26. Bude líbatí rty toho, kdož mluví slova pravá.

27. Nastroj vně dílo své, a sprav je sobě na polí; potom také vystavíš dům svůj.
 28. Nebývej * svědkem všetekým proti bližnímu svému, aniž lahodně namlouvej rty svým. *K.18.5.
 29. Nerkej: * Jakž mi učinil, tak mu učiním; odplatím muž tomu podle skutku jeho. *K.20.22.
 30. Přes pole muže leuivého šel jsem, a přes vinici člověka nemoudrého.
 31. A aj, * porostlo vsudy trním, přikryly všecko koprivy, a ohrada kamenná její byla zbořená. *K.16.19.
 32. A vida to, posoudil jsem toho; vida, vzal jsem to k výstraze.
 33. Maličko pospíš maličko zdímeš, maličko složíš ruce, abys potězel.
 34. V tom přijde jako pocesný chudoba * tvá, a o nouze tvá jako muž zbrojný. *K.28.1.9.6.11.

KAPITOLA 25.

Také i tato jsou přísloví Salomova, kteráž shromáždili muži Ezechiáše, krátce shrnouti věc.
 2. Slava Boží jest skryvati věc, ale slava králů zpytovati věc.
 3. Vysokosti nebes, a hlubokosti země, a srdce králů není žádného vystižení.
 4. Jako když bys odjal trůsku od stříbra, ukáže se stěvačí nádoba čistá.
 5. Tak když odejmeš bezbožného od obličeje králova, tedy * utvrzen bude v spravedlnosti trůn jeho.
 6. Nestavěj se za znamenitého před králem, a na místě velikých nestůj.
 7. Nebo lépe jest, atby řečeno bylo: Vstup sem, nežli abys snížen byl před knížetem; což vidávají oči tvé.
 8. Nevcházej v svár kvapně, tak abys naposledy něčeho se nedopus-til, kdyby tě zahanbil bližní tvůj.
 9. Srovnej při svou bližním svým, a tajné věci jiného nevyjevuj, kdož by to slyšel, až by i zlá pověst tvá nemohla jíti nazpět.
 11. Jablka zlatá s fezbami stříbrnými jest * slovo propovědné nepřipadné. *K.15.23.
 12. Náušnice zlatá a ozdoba zryzihu zlatá jest trestatel moudrý u toho, jenž poslouchá.
 13. Jako * studenost sněžná v čas žně, tak jest posel věrný těm, kte-

říž jej posílají; nebo duší pánů svých očerstvuje. *7.25. k.18.17.
 14. Jako * oblakové a vítr bez deště, tak člověk, kterýž se chlubi darem lákavým. *1 Petr.2.17.
 15. Snášlivosti nakloněn bývá vývoda, a jazyk měkký láme kosti.
 16. Nalezneš-li jez, pokudž by dosti bylo tobě, abys snad nasvecel jsa jim, nevyvrátil ho.
 17. Zdržuj nahu svou od domu bližního svého, aby syt jsa tebe, neměl tě v nenávisti.
 18. Kládivo a meč a střela ostrá jest každý, kdož mluví falešné svědectví proti bližnímu svému.
 19. Zub vyvolmený a noha vytknutá jest dootání v převráceném v den úzkosti.
 20. Jako ten, kdož svlčí oděv v čas zimy, a očet lije k sanitru, tak kdož zpívá písničky srdci smutnému.
 21. Jestliže by * lačněl ten, jenž té nenávidí, nakrm jej chlebem, a žiznil-li by, napoj jej vodou. *11 M.23.4. Mat.5.44. R.12.20.
 22. Nebo ublířeváš shromáždí na hlavu jeho, a Hospodin odplatí tobě.
 23. Vitr půlnocní zplouze dešť, a tvář hněvivá jazyk tajně utrhá jci.
 24. Lépe * jest jiditi v koutě na střese, nežli s ženou svářilou v domě společném. *K.21.9.19.
 25. Voda * studená duši usítale jest novina dobrá z země daleké. *Jer.18.14.
 26. Studnice nohami zakažená a pramen zkažený jest spravdivý z místa svého před bezbožným vystrčený.
 27. Jisti mnoho medu není dobře; tak zpylování slávy jejich není slavné.
 28. Město rozbořené beze zdi jest muž, kterýž * nemá moci nad duchem svým. *K.16.28.

KAPITOLA 26.

Jako snh v létě, a jako dešť ve žni, tak nepřipadá * na blázna čest. *7.8.
 2. Jako vrabec přenáší se, a vláštovice létá tak zlořečení bez přičiny nedoide. *Z.29.3.
 3. Bič na kontě, uzda * na osla, a kyj na hřbet blázna. *Z.29.3.
 4. Neodpovídej bláznu podle bláznovství jeho, abys i ty jemu nebyl podobný.
 5. Odpověz bláznu podle bláznovství jeho, abys sám * u sebe nebyl moudrý. *7.19.16.

6. Jako by nohy osekaly, bezpráví se dopouští ten, kdož sveruje poselství bláznu.
 7. Jakož nejednostejní jsou hnátové kulhavého, tak * řeč v ústech bláznů. *7.9.
 8. Jako vložití kámen do praku, tak jest, když kdo čti blázna.
 9. Trn, kterýž se dostává do rukou opilého, jest přísloví v ústech bláznů.
 10. Veliký pán stvořil všecko, a dává odplatu bláznu, i odměnu přestupníkům.
 11. Jakož * pes navracuje se k vývratku svému, tak blázen opětuje bláznovství své. *1 Petr.2.22.
 12. Spatřil-li bys * člověka, an jest moudrý sám u sebe, naděje se bláznu lepší jest než o takovém. *K.29.20. R.12.17.
 13. Říká * lenoch: Lev lýtý jest na cestě, lev jest v ulici. *K.22.13.
 14. Dvěře se obracejí na stezech svých, a lenoch na lůži svém.
 15. Schovává * lenivý ruku svou za hádra; těžko mu vztáhnouti ji k ústům svým. *K.19.24.
 16. Moudřejší jest lenivý u sebe sám, nežli sedm odpovídajících s soudem.
 17. Psa za * uši lapá, kdož odcházej, hněvá se ně v své při.
 18. Jako nesmyslný vypouští jiskry a šípy smrtelné. *Z.11.2.
 19. Tak jest každý, kdož oklamává bližního, a říká: Zdaž jsem nežertoval?
 20. Když není dřev, hasne oheň; tak když nebude klevetníka, utichne svár.
 21. Uhel mrtvý k roznicení, a dřva k ohni, tak člověk svářlivý k roznicení svady.
 22. Slova * utrháče jako ubytých, ale vsak sstupují do vnitřnosti života. *K.18.2.5.5.22.
 23. Stříbrná trůska roztažena po střepě jsou rtové protivní a srdce zlé.
 24. Rty svými za jiného se staví ten, jenž nenávidí, ale u vnitřnosti své skládá jest.
 25. Když se ochotný ukáže řečí svou, nevěř mu; nebo sedmera ohavnost jest v srdci jeho.
 26. Příkrývána bývá nenávist chytře, ale zlost její zjevena bývá v shromáždění.
 27. Kdo * jámu kopá, do ní upadá, a kdo wall kámen, na něj se obrací. *Z.7.16.
 28. Člověk jazyka ošemetného v

nenávisti má pomízené, a ústy úlisnými způsobuje pád.

KAPITOLA 27.

Nechlub se * dnem zítřejším, nebo nevíš, coť ten den přinese.

2. Nechat tě chváli * jini, a ne ústa tvá, cizí, a ne rtové tvoji.

3. Tiž má kámen, a váhu pisek, ale hučv blázna těžší jest nad to obé.

4. Ukrotnatě věc hněv a prudká přehřivost, ale kdo ostojí před závisť?

5. Lepší jest domlouvání zjevné, než milování tajné.

6. Bezpečnější * rány od přítele, než lahodná libání nenávidícího.

7. Duše svята pohrdá i medem, ale duši lačné každá hořkost sladká.

8. Jako pták zaletuje od hnízda svého, tak muž odchází od místa svého.

9. Mast a kadění obveseluje srdce; tak sladkost přítele víc než rada vlastní.

10. Přítele svého a přítele otce svého neopouští, a do domu bratra svého nechodí v čas bídý své; lepší jest * soused blízký, než bratr daleký.

11. Buď * moudrý, synu můj, a obvesel srdce mé, ať mám co odpověditi tomu, kdož mi utrhá.

12. Opatrný * vida zlé, vyhne se, ale hloupí předce jdouce, těžkosti docházejí.

13. Vezmi * roucho toho, kterýž slibil za cizího, a od toho, kdo za cizozemku slibil, základ jeho.

14. Tomu, kdož dobrořečí příteli svému hlasem velikým ráno vstává, za zlořečení počteno bude.

15. Kapání * ustavičné v čas přívalu, a žena svárlivá rovní jsou sobě;

16. Kdož ji schovává, schovává vitr a jako mast v pravici voněti bude.

17. Železo železem se ostří; tak muž zostruje tvář přítele svého.

18. Kdo ostříhá figu, jidá ovoce jeho; tak kdo ostříhá pána svého, pocíten bude.

19. Jakož u vodě tvář proří tváří jest ukazuje, tak srdce člověka člověku.

20. Propast * a zahynuti nebyvají

26. 27. 28.

nasytění, tak oči člověka nasytiti se nemohou.

21. Teglik * stříbra a pec zlatá zkušuje, tak člověka pověst chvály jeho.

22. Bys blázna i v stupě mezi krupami pichem zopíchal, neodejde od něho bláznovství jeho.

23. Pilně přihlídej k dobytku svému, pečuj o stáda svá.

24. Nebo * ne na věky tvou bohatství, ani koruna do pronárodů.

25. Když zroste tráva, a ukazuje se bylina, tehdaž ať se shromažďuje seno s hor.

26. Beránkové budou k oděvu tvému, a záplata pole kozeří.

27. Nadto dostatek mléka kozího ku pokrmu tvému, ku pokrmu domu tvého, a živnosti dévek tvých.

KAPITOLA 28.

Utíkají * bezbožní, ač jich žádný nehoní, ale spravedliví jako mládý lev smělí jsou.

2. Pro přestoupení země mnoho knížeť jejich, ale pro člověka rozumného a umělého trvanlivé byvá panování.

3. Muž chudý, kterýž utiská nuzné, podoban jest přívalu za chvacujícímu, za čimž nebyvá chleba.

4. Kteri * opouštějí zákon, oštvájí bezbožného, ale kteriz oštvájí zákona, velmi jsou jim na odpor.

5. Lidé zli nezrozumívají soudu, ti pak, kteriz hledají Hospodina, * rozumějí všemu.

6. Lepší * jest chudý, kterýž chodí v upřímnosti své, než přečtený na kterékoli cestě, ačkoli jest ponatý.

7. Kdo ostříhá zákona, jest * syn rozumný; kdož pak s žráci tovaryší, hanbu čini oči svému.

8. Kdo rozmnožuje statek svůj lichvou a úrokem, shromažďuje tomu, kdož by jej z milosti chudým rozděloval.

9. Kdo * odvrací ucho své, aby neslyšel zákona, i modlitba jeho jest ohavnost.

10. Kdo zavodí upřímné na cestu zlou, do jámy své sám vpadne, ale upřímní dědicné obdrží dobré.

11. Moudrý jest u sebe sám muž bohatý, ale chudý rozumný vystihá jej.

12. Když pléšají spravedliví, vel-

PŘÍSLOVÍ 28. 29.

mi to pěkně sluší; ale když povstávají bezbožní, vyhledáván bývá člověk.

13. Kdo příkrývá * přestoupení svá, nepovede se jemu šťastně; ale kdož je vyznáva a opouští, milosrdenství dájde.

14. Blahoslavený člověk, kterýž se strachuje vždycky; ale kdož zatvrzuje srdce své, upadne ve zlé.

15. Lev řvoucí a nedvěď hladoví, ty jest panovník bezbožný nad lidem nuzným.

16. Kniže bez rozumu bývá veliký dráče, ale kdož v nenávisti má mrzký zisk, prodlí dnů.

17. Člověka, kterýž násilí čini krví lidské, ani nad jamou, když utlka, žádný ho nezadrží.

18. Kdo chodí upřímně, zachován bude, přečtený pak na * kterékolí cestě padne pojednou.

19. Kdo * dělá zemi svou, nasycen bývá chlebem; ale kdož o násteduje zahaněti, nasycen bývá chudobou.

20. Muž * věrný přísopí požehmání, ale kdož chvátá zbohnutí, nebyvá bez viny.

21. Přijímatý * osobu není dobrě; nebo mnohý pro kus chleba neprávě čini.

22. Člověk závistivý chvátá k statku, nic nevěda, že novče na něj přijde.

23. Kdo * domlouvá člověku, potom spíše milost nalézá nežli ten, kterýž lahodí jazykem.

24. Kdo * loupi otce svého a matku svou, a říká, že to není žádný hřích, tovaryš jest vraždilnik.

25. Vysokomyslný vzbuzuje svár, ale kdo doufá v Hospodina, hojnost míti bude.

26. Kdo doufá v srdce své, blázen jest; ale kdož chodí moudře, pomůže sobě.

27. Kdo dává chudému, nebude míti žádného nedostatku; kdož pak zakrývá oči své, bude míti množství zlořečení.

28. Když * povstávají bezbožní, skrývá se člověk; ale když hynou, rozmnoží se spravedliví.

29. 30. 31. 32.

KAPITOLA 29.

Člověk, kterýž často káran bývá, zatvrzuje síji, rychle potírn bude, tak že neprospeje žádné lékafství.

597

2. Když se množí * spravedliví, veselí se lid; ale když panuje bezbožník, vzdychá o lid.

3. Muž, kterýž * miluje moudrost, obveseluje otce svého; ale o kdož se přitovaryšuje k nevěst-kám, mřhá statek.

4. Král soudem upevňuje zemi, muž pak, kterýž * běte dary, boří ji.

5. Člověk, kterýž pochlebuje příteli svému, rozprostřá síť před nohama jeho.

6. Vystupek bezbožného jest jemu osídlem, spravedlivý pak prospě-vuje a veselí se.

7. Spravedlivý * vyzoumlívá při nuzných, ale bezbožník nemá s to rozumnosti ani umění.

8. Muži posměvači zavozují mės-10, ale moudří odvracují hněv.

9. Muž moudrý, kterýž se ne-snažní s mužem bláznivým, buď * že se pomne, buď že se směje, nemá pokoje.

10. Vražedníci v nenávisti mají upřímného, ale upřími pečují o duši jeho.

11. Všecken duch svůj * vypouští blázen, ale o moudrý na potom združuje jej.

12. Pána toho, kterýž rád poslouchá slov živých, všickni slu-žebníci jsou bezbožní.

13. Chudý a dráč potkávají se, obou dvou však oči osvěcuje Hos-podin.

14. Krále toho, kterýž soudí prá-vě nuzné, trůn na věky bývá u-tvrzen.

15. Metla a kárání dává moud-rost, ale dítě sobě volně k han-bě přivodi matku svou.

16. Když se rozmnoží bezbož-ní, rozmnožuje se přečrácenost, a * však spravedliví spatřují pád jejich.

17. Třesci syna svého, a přítě, seť odpocínuti, a způsobí rozkoš duši své.

18. Když nebyvá vidění, rozptřá-len bývá lid; kdož pak ostříhá * zákona, blahoslavený jest.

19. Slovy nebyvá napraven slu-žebník; nebo rozuměje, však ne-odpoví.

20. Spatřil-li bys člověka, an jest kvapný v věcech svých, lepší bude, tak že neprospeje žádné lé-čvém.

21. Kdo rozkošné chová z dětinství služebníka svého, naposlédy bude syn.
 22. Člověk * hněvivý vzbuzuje svár, a prchlivý mnoho hřeší.
 23. Pýcha * člověka snižuje její, ale chudý o duchem dosahuje slávy. *Job 22,29. Mat. 23,12. 9. Mat. 3,3.
 24. Kdo má spolek s zlodějem, v nenávisti má duši svou; * zlořechení slyší, však neoznámi. * 1. M. 5,1.
 25. Strašlivý člověk klade sobě osídlo, ale kdo * doufá v Hospodina, bývá povýšen. * 2. 2,12.
 26. Mnozí hledají tváří pánů, jestli od Hospodina jest soud jednoho každého.
 27. Ohavností * spravedlivým jest muž nepravý ohavností pak bezbožnému, kdož upřímě kráčí. * Gal. 6,14.

KAPITOLA 30.

- Slova Agura, syna Jáke. Sepsání řečí muže toho k Itielovi, k Itielovi a Uchalovi.
 2. Jistě žef jsem hloupější nad obecného nemám.
 3. Aniž jsem se naučil moudrosti a umění spatých neumím.
 4. Kdo * vstoupil v nebe, i sstoupil? Kdo sebral vítr do hrstičky své? Kdo upevnil všecky končiny země? Které jméno jeho, a jaké jméno syna jeho, vš-li? * 1. 1. 1,6,16.
 5. Všeřiká * vymluvnost! Boží přecištěna jest; onť jest štit douřajících v něho. * 2. 12,7; 19,9.
 6. Neppřidávej k slovům jeho, aby tě nekáral, a byl bys ve lži postizen.
 7. Dvou věci žádám od tebe, neoslýchejž mne, prvě než umru;
 8. Matnost a slovo lživé vzdal ode mne, chudoby neb bohatství nedávej mi, živ mne pokrmem * vedlé potřeby mé, * 3. 1,16. 1. 1. 1,17,22.
 9. Abych * snad nasycen jsa, té nepodřel, a neřekl: Kdo o jest Hospodina, a nebral naprázdno jména Hospodina Boha svého. * 1. 1. 1,12,22; 15, 11. 1. 1. 1,5,9.

10. Nesoč na služebníka před pádem jeho, aby nezlořečil, a ty abys nehřešil.
 11. Jest pokolení, kteréž otci svému zlořečí, a matce své ne-dobrořečí.
 12. Jest pokolení čisté samo u

33. Kdo tluce smetanu, stlouká maslo, a stiskání nosu vyvodí krev, tak popouzení k hněvu vyvodí svár.

KAPITOLA 31.

- Mačeni, nebo by se měl bráť vyřetěti, a a co čtít. 10. Schválení teny Mlecheta.
 Slova prorockví Lemueli krále, kterýmž vyučovala jej matka jeho.
 2. Co dím, synu můj, co, synu života mého? Co, řku, dím, synu sílu svých?
 3. Nedávej ženám síly své, ani cest svých těm, kteréž k zahynutí přivodí krále.
 4. Ne králům, ó Lemueli, ne králům náležití pítí víno, a ne pánum žádost nápoje opojného,
 5. Aby pije, nezapomněl na ustanovení, a nezměnil pře všech lidí ssouzených.
 6. Dejte * nápoj opojný hynoucím, a víno těm, kteříž jsou truchlivého ducha. * Mat. 27,34.
 7. Ať se napije, a zapomené na chudobu svou, a na trápení své nezmominá více.
 8. Otevři ústa svá za něného, v při všech oddaných k smrti.
 9. Otevři, řku, ústa svá, suď spravedlivě, a veď při chudého a nudného.
 10. Ženu * statečnou kdo nahleže? Nebo daleko nad perly cena její.
 11. Dověřuje se jí srdce muže jejího; nebo tu kořistí nebude nedostatků.
 12. Dobře činí jemu a ne zle, po všecky dny života svého.
 13. Hleďá pilně vlny a lnu, a dělá šťastné rukama svými.
 14. Jest podobná lodi kupecké, zdaleka přiváží pokrm svůj.

15. Kterážto velmi ráno vstává, dává pokrm těledi své, a podíl náležitý děvkám svým.
 16. Rozsuzuje pole, a ujímá je; z výdělku rukou svých stěpuje i vinici.
 17. Přepasuje silou bedra svá, a zsiluje ramena svá.
 18. Zakouší, jak jest užitéčné zaměstnaní její; ani v noci nehasne svíce její.
 19. Rukama svými sahá k kuzeli, a prsty svými drží vřetenů.
 20. Ruku svou otvírá chudému, a ruce své vztahuje k nuznému.
 21. Nebojí se za čeled svou v čas sněhu; nebo všecka čeled její obléká se v roucho dvojnásobní.
 22. Koberce dělá sobě z kmentu, a z zlatohlavy jest oděv její.
 23. Pátuný jest v branách * man-žel její, když sedá s staršími země.
 24. Piáno drahé dělá, a prodává; též i pasy prodává kupci.
 25. Síla a krása oděv její, ne stará se o časy potomní.
 26. Ústa svá otvírá k moudrosti, a naučení dobrotivosti v jazyku jejím.
 27. Spatřuje obcování těledi své, a chleba zahálky nejí.
 28. Povstanouce synové její, blahoslavi jí; manžel její také chválí ji.
 29. Řkaje: Mnohé ženy statečně sobě počínaly, ty pak převyšuje je všecky.
 30. Oklamavatelná jest příjemnost a marná krása; žena, kteráž se bojí Hospodina, tať chválena bude.
 31. Dejtež takové z ovoce rukou jejích, a nechať jí chválí v branách skutkové její.

KNIHA ECCLESIASTES,

TOTIŽ KAZATEL.

KAPITOLA 1.

- Všeřiká uallování lidek jsou marná, a jakž pro nešťastí jich samých, 8. tak i toho, čmá se zanášeti; 12. čehož betlivým všech věcí spytováním, a vřetením zkuševním kazatel potvrzuje.
 Slova kazatele syna Davidova, krále v Jeruzalémě.

2. Marnost * nad marnostmi, Fekl kazatel, marnost nad marnostmi, a všecko marnost. * 1,2,8.
 3. Jaký užitek má člověk ze všelijaké práce své, * kterouž vede pod sluncem? * 1,2,22.
 4. Věk pomil, a jiný věk nastává, aťkoli země na věky trvá.